

Kort om: Vigtige områder for grønlandshvaler (*Balaena mysticetus*), vedrørende operationer relateret til mineralaktiviteter.

minerals@natur.gl
Nuuk, 5/4-2024

Vigtige områder for grønlandshval

Forfattere

Rikke Guldborg Hansen, Afdeling for Pattedyr og Fugle

Ida Bomholt Dyrholm Jacobsen, Afdeling for Miljø og Råstoffer

Karl Brix Zinglensen, Afdeling for Miljø og Råstoffer

Kommentatorer

David Boertmann, DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet.

Anders Mosbech, DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet.

Kasper Lambert Johansen, DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet.

Baggrund

Regler for feltarbejde og rapportering vedrørende mineralressourcer ("Feltreglerne"), Naalakkersuisut, Råstofstyrelsen, november 2000 (Anon., 2000), indeholder særlige bestemmelser for feltarbejde inden for områder og perioder af særlig betydning for dyrelivet baseret på den eksisterende biologiske viden.

Naalakkersuisut har anmodet om, at områdetyper beskrevet i feltreglernes kapitel 2 og 3 skal være tilgængelige og vises geografisk i NatureMap's online kortportal for miljø og natur i Grønland, tilgængelig på www.eamra.gl, og at oplysningerne derfra distribueres direkte og automatisk til den nationale planlægnings- og kortlægningsportal NunaGIS, tilgængelig på www.nunagis.gl, og LicenceMap, kortportalen på www.govmin.gl. Derved kan oplysninger fra NatureMap også ses i NunaGIS og LicenceMap som direkte datalink-tjeneste.

På baggrund af den nyeste, eksisterende, biologiske viden anbefaler Grønlands Naturinstitut følgende tilføjelser vedrørende miljøregulering af feltaktiviteter relateret til mineralske ressourcer, herunder områders geografiske og periodiske afgrænsning.

Dette resumé er en tilføjelse til teksten i kapitel 2 *Områder og perioder af særlig betydning for dyrelivet* som en bestemmelse til afsnit 2.03.14 baseret på den eksisterende biologiske viden om bestandene af grønlandshvaler (*Balaena mysticetus*).

Ad. 1: Følsomhed og generel beskrivelse

Den nationale rødlistes vurdering af grønlandshval kategoriserer bestanden i Baffin Bugt som *Næsten truet* [NT] og Østgrønland og Spitzbergen bestandene som *Sårbare* [VU] (Boertmann & Bay, 2018). På den internationale IUCN-rødliste vurderes den globale population af grønlandshvaler til at være *Livskraftig* [LC] (IUCN, 2023).

Den nationale lovgivning omfatter grønlandshval i *Selvstyrets bekendtgørelse om beskyttelse og fangst af store hvaler*, og grønlandshval er beskyttet bortset fra jagt (Anon., 2018).

Grønlandshvaler er ligesom andre hvalarter omfattet af de internationale organer *Konventionen om vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænserne* (Espoo-konventionen), *Konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter* (CITES) og *OSPAR-kommissionen*.

Grønlandshval er i Grønland er opdelt i to forvaltningsbestande:

1. Øst Canada - Vestgrønland
2. Spitzbergen (Nordøstgrønland, Svalbard og Frantz Joseph Land).

Grønlandshval er endemiske for de arktiske og subarktiske farvande og foretrækker koldt vand, men ikke udelukkende. De er filterfødere, og deres kost består næsten udelukkende af arktiske vandlopper, migrerer mellem bestemte områder og er det længstlevende pattedyr på planeten (NAMMCO). De er meget vokale og synger intenst i ynglesæsonen (Stafford, et al., 2012). Parring finder sted i slutningen af marts, og denne periode betragtes som følsom (Reese et al. 2001, Heide-Jørgensen et al. 2007).

Grønlandshvaler fra bestanden Østlige Canada – Vestgrønland migrerer meget mellem sommer- og vinterområder og forekommer hovedsageligt i offshore farvande, men kommer om sommeren også ind i fjorde og bugter. Bestanden i dette område forekommer i farvandet mellem regionerne Sisimiut og Qaanaaq hovedsageligt sidst på vinteren og i foråret (januar-juni). Hvalerne overvintrer langs pakiskanten og bevæger sig gradvist nordpå, når isen åbner om foråret, hvor området Qeqertarsuup Tunua (Disko Bugt) er et særligt vigtigt fødeområde. De fleste hvaler af denne bestand tilbringer sommeren i farvandet i det østlige Canadas arktiske øhav (Ferguson et al., 2021), men er for nylig også blevet observeret i Uummannaq Fjord-området om sommeren (juli-september).

Migrationsruterne varierer i tid og rum (George & Thewissen, 2021, Heide-Jørgensen et al., 2007), hvorfor det ikke har været muligt at identificere specifikke områder og perioder af særlig betydning og følsomhed relateret til deres migration.

Hvalerne fra Spitzbergen-bestanden har en helårlig tilstedeværelse i regionen omkring Nordøstvandspolyniet. Størstedelen af bestanden overvintrer i pakisen i Framstrædet og senest også i Scoresby Sund / Kangertittivaq polyniet (Boertmann et al., 2020, Tervo et al., 2023). Når havisen trækker sig tilbage, vandrer de langs kanten af pakisen og kontinentalsoklens skrænt til sommerområder ud for Nordøstgrønland samt i kystområder og fjorde i regionen. Nogle bevæger sig østpå til farvande nord for Svalbard og videre til Franz Joseph Land (Kovacs et al., 2020).

Bestanden er lille på grund af den historiske, kommercielle hvalfangst, og tidligere har man anslået den til være godt 10 individer. Men bestanden viser tegn på bedring, og tallene er i hundrederne i dag (Tervo et al., 2023). Spitzbergen-bestanden er kraftigt reduceret, og viden og data er begrænset, hvorfor mere information er nødvendigt for at udpege andre, vigtige områder.

Grønlandshvaler er følsomme over for undervandsstøj og kollisioner med fartøjer, og i Canada anmodes fartøjer, der rejser gennem vigtige levesteder, om at rejse med 10 knob eller langsommere (Halliday, et.al., 2022).

Ad. 2: Perioder af betydning

Grønlandshval var ikke inkluderet i feltreglerne (Anon. 2000).

Vi anbefaler her følgende perioder af betydning for grønlandshvaler afhængig af deres betydelige forekomst i Grønland:

1. Migrationsperioder i Øst- og Nordøstgrønland
  - a. I perioden 15. juni til 31. juli.
  - b. I perioden 1. november til 31. marts.
2. Vinter- og forårsområder i Nordvest- og Vestgrønland:
  - a. I perioden: 1. januar til 30. juni.
3. Vinter- og forårsområder i Kangertittivaq (Scoresby Sound) polyniet:
  - a. I perioden: 1. marts til 30. april.

Ad. 3: Områder af betydning

I grønlandske farvande er de vigtigste områder:

1. Pikialaarsoq, Nordvandspolyniet i Nordvestgrønland.
2. Qeqertarsuup Tunua (Diskobugten) regionen i Vestgrønland.
3. Kangertittivaq (Scoresby Sound) polyniet i Østgrønland.
4. Migrationsområdet langs den nordøstgrønlandske kontinentalsokkels skråning.
5. Nordøstvandspolyniet.

Migrationsområderne ud for Vest- og Nordvestgrønland varierer for meget i tid og rum til at kunne udpeges som væsentlige og vigtige områder. Det anbefales dog at overvåge isforholdene i regionen og vurdere risikoen for at forstyrre grønlandshval i nærheden af havis og generelt holde en sikker afstand til hvaler.

Matrix over vigtige områder og de følsomme perioder

Pikialasorsuaq, Nordvandspolyniet i Nordvestgrønland (1)	1. januar til 30. juni
Qeqertarsuup Tunua (Diskobugten) regionen i Vestgrønland (2)	1. januar til 30. juni
Kangertittivaq (Scoresby Sund) polyniet i Østgrønland (3)	1. marts til 30. april
Nordøstgrønlands kontinentalsokkels' skråning (4)	15. juni til 31. juli, 1. november til 31. marts
Nordøstvandspolyniet (5)	Hele året

Ad. 4: Anbefalet regulering

Det anbefales at tilføje et nyt afsnit til feltreglerne med følgende tekst:

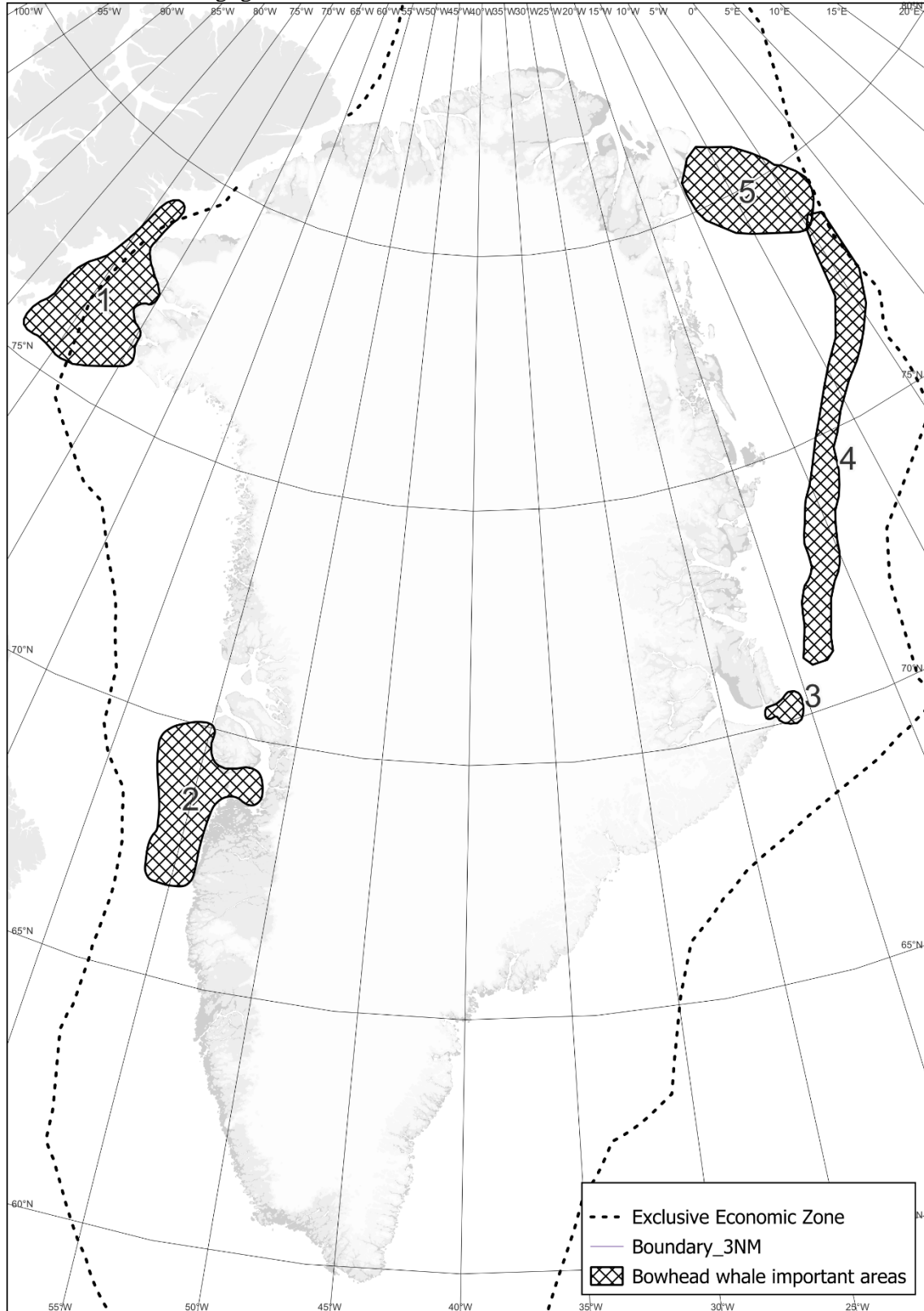
2.03.14 Grønlandshvalområder.

- *I perioden 1. januar til 30. juni i Pikialasorsuaq (Nordvandspolyniet) og Qeqertarsuup Tunua (Diskobugten),*
- *I perioden 1. marts til 30. april i Kangertittivaq (Scoresby Sund) polyniet,*
- *i perioden 15. juni til 31. juli og 1. november til 31. marts i den nordøstgrønlandske migrationsrute og hele året i Nordøstvandspolyniet, og når grønlandshval observeres, medmindre det er godkendt af Miljøstyrelsen for Råstofområdet:*
  - a. *Det er ikke tilladt at forårsage forstyrrelser, herunder at rejse med båd ved hastigheder over 10 knob.*
  - b. *Det er ikke tilladt at flyve med fastvinget fly eller helikopter inden for en lodret afstand af 500 meter.*
  - c. *Det er ikke tilladt at flyve droner inden for en lodret eller vandret afstand på 100 meter.*

Det anbefales at anvende observatører af havpattedyr og havfugle (MMSO), når der udføres omfattende aktiviteter i alle de nævnte områder i de følsomme perioder.

Kort over vigtige områder for grønlandshvaler

Tallene henviser til vigtige områder

Tidligere kort over vigtige områder for grønlandshvaler

Tidligere udgaver af feltreglerne har ikke indeholdt et kort over vigtige områder for grønlandshvaler i.

Litteratur

- Anon. (2000). *Rules for field work and reporting regarding mineral resources (excluding hydrocarbons) in Greenland*. Retrieved from https://naalakkersuisut.gl/~media/Nanog/Files/eamra/rules_for_fieldwork.pdf
- Anon. (2018). Selvstyrets bekendtgørelse nr. 9 af 6. december 2018 om beskyttelse og fangst af store hvaler. https://nalunaarutit.gl/Groenlandsk-lovgivning/2018/bkg-09-2018?sc_lang=da
- Boertmann, D., & Bay, C. (2018). Grønlands Rødliste 2018 – Fortegnelse over grønlandske dyr og planters trusselstatus. <https://natur.gl/raadgivning/roedliste/>
- Boertmann, D., Raundrup, K., Nymand, J., Fritt-Rasmussen, J, Johansen, K.L. (2023). Observations of bowhead whales in west Greenland during summer. *Polar Research* 2023, 42, 9436, <http://dx.doi.org/10.33265/polar.v42.9436>.
- Ferguson, S. H., Higdon, J. W., Hall, P. A., Hansen, R. G., & Doniol-Valcroze, T. (2021). Developing a Precautionary Management Approach for the Eastern Canada-West Greenland Population of Bowhead Whales (*Balaena mysticetus*). *Frontiers in Marine Science*, 8. <https://doi.org/doi:10.3389/fmars.2021.709989>
- George, J. C., & Thewissen, J. G. M., eds. (2020). *Bowhead Whale*. <https://www.academic-books.dk/da/content/bowhead-whale-0>
- Halliday, W., Le Baron, N., Citta, J., Dawson, J., Doniol-Valcroze, T., Ferguson, M., Ferguson, S., Fortune, S., Harwood, L., Heide-Jørgensen, M.P., Lea E., Quakenbush, L., Young, B., Yurkowski, D., Insley, S. Overlap between bowhead whales (*Balaena mysticetus*) and vessel traffic in the North American Arctic and implications for conservation and management, *Biological Conservation*, Volume 276, 2022, 109820, <https://doi.org/10.1016/j.biocon.2022.109820>
- Heide-Jørgensen, M.P., Laidre, K., Borchers, D. Samarra, F., & Stern, H. (2007). Increasing abundance of bowhead whales in West Greenland, *Biology Letters*, vol. 3, 577-580. <https://doi.org/10.1098/rsbl.2007.0310>
- IUCN. (2023). *The IUCN Red List of Threatened Species Bowhead Whale*. <https://www.iucnredlist.org/species/2467/50347659>
- Kovacs, K. M., Lydersen, C., Vacquière-García, J., Shpak, O., Glazov, D., & Heide-Jørgensen, M. P. (2020). The endangered Spitsbergen bowhead whales' secrets revealed after hundreds of years in hiding. *Biology Letters*, 16(6), 20200148. <https://doi.org/10.1098/rsbl.2020.0148>
- OSPAR. (2023). *OSPAR Assessment Bowhead Whale*. <https://oap.ospar.org/en/ospar-assessments/committee-assessments/biodiversity-committee/status-assessments/bowhead-whale/>
- Reese, C. S., J. A. Calvin, J. C. George and R. J. Tarpley. 2001. Estimation of fetal growth and gestation in bowhead whales. *Journal of the Acoustical Society of America* 96: 906–914.
- Stafford, K., Moore, S., Berchok, C., Wiig, Ø., Lydersen, C., Hansen, E., Kalmbach, D., & Kovacs, K. (2012). Spitsbergen's endangered bowhead whales sing through the polar night. *Endangered Species Research*, 18(2), 95-103. <https://doi.org/10.3354/esr00444>
- Tervo, O. M., Louis, M., Sinding, M.-H. S., Heide-Jørgensen, M. P., & Hansen, R. G. (2023). Possible signs of recovery of the nearly extirpated Spitsbergen bowhead whales: calves observed in east Greenland. *Polar Research*, 42. <https://doi.org/10.33265/polar.v42.8809>